

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2456
Izohaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Japonska borba za demokracijo in proti

Kako se je razvila japonska notranja politika

Namen tistih Japoncev, ki so hoteli svojo domovino približati evropski civilizaciji, ni bil poevropiti Japonce. Hotelo so si prisvojiti samo tehnična sredstva naše kulture, da bi se z njimi lahko postavili v bran vsaki okupaciji in da bi še sami zavojevali azijska ozemlja. Azijska celina je bila pač že od nekdanjega cilja niponske ekspanzije. Gnala jo je tja tesnost otočja, ki ne more preživljati vsega svojega naglo se množčega prebivalstva. Pri tem pa so se reformatorji Japonske precej uštejli. Ko so odprli vrata evropskemu tehničnemu napredku in civilizaciji, se je tu skozi vtilotaplo vdeželo vzhajajočega sonca tudi mnogo evropskih idej. Sprva so jih hoteli zatreti, posebno dokler so bile še plahé in nenevarne, pozneje pa so se tako bohotno in naglo širile, da so zrastle skrbnim in čuječim državnikom čez glavo.

Tako se je Japonska sčasoma evropelzirala tudi politično. Dobila je stranke, ustavni parlament in demokracijo, sicer malo azijsko pobarvano, a vendar precej slično evropski — po dobrih in po slabih straneh. Iz fevdalstva se je razvilo meščanstvo in se pomešalo v nekakšen konglomerat, sličen strankarski strukturi sedanje Madžarske. Meščanske stranke so zavojevale državo in sestavljale vse dosežanje parlamentarne vlade do Inukajeve, ki se je opirala pretežno na sejukajsko stranko, nekakšen japonski center. Parlamentarna desnica ni bila ekstremistična, kakor so novejšje v Evropi, dasi je vedno zahtevala več aktivnosti, posebno v imperialistični zunanji politiki, dočim je skrajna levica šele rastla. Socialni demokrati so se razvijali polagoma; bolj naglo so se v zadnjem času pričeli množiti komunisti, podpirani po bližini sovjetske Rusije.

Sporodno s strankarstvom se je pa razvijala tudi japonska vojska. Dočim je bila nekoč izključno domena fevdalne aristokracije, se je z modernizacijo hkratu pomešala. Meščanskim sinovom so bila odprta vsa pota do nižjih, srednjih in najvišjih častniških činov. S tem je pa rastele v njej tudi nacionalizem, ki je na Japonskem skoraj istoveten z impe-

rializmom. Tako se je zgodilo, da je vojska dobila že po zmagi nad Rusi v začetku sedanjega stoletja v državi nenaavadno veliko moč. Parlamentarna vlada je bila z njo v neprestanem boju za svoje pozicije. Včasih je zmagala, še večkrat pa je podlegla. Sablje generalov so presekele marsikatero namero ministrov in diplomatov. Tako je bilo tudi o priliki začetka bojev v Mandžuriji in v Šanghaju. Vlada se je vojne akcije proti Kitajski branila na vse načine, dokazujoč, da za to še ni prišel čas in da so tudi gospodarske razmere države preslabe. Razen tega je tudi vedela, kako bodo velesile in Društvo narodov sprejeli napad na Kitajsko, Pomagalo ni. Morala se je vdati. Generaliteta je hotela v boj, in Japonska je morala ukorakati v Mandžurijo in v Šanghaj.

Nadaljnji razvoj dogodkov je pokazal, da je vlada imela prav. Težkoče, ki jih je vojna s Kitajsko povzročila v gospodarstvu in diplomaciji, so naposled prisilile Inukaja in zunanjega ministra Josizavo, da sta sklenila v Šanghaju premirje in odpoklicala okupacijske čete, v Mandžuriji pa ustanovila samostojno državo. Izgledalo je, da so stebri japonske centrumaške demokracije pripravljeni na vsak način braniti svojo neodvisnost častniške lige. Inukaj je hotel streči »državo v državi«, a v nedeljo je ona strla njega. Naj je že atentat zasnoval in izvršil kdorkoli, po naročilu in z vednostjo generalitete ali ne, gotovo je eno: da je bil izvršen zato, da bi se končno strla moč parlamentarne meščanske demokracije in uvedla desničarska diktatura, ki bi se slepo pokorila vojski.

Tako je dospela Japonska na usodno razpotje: ali absolutna zmaga demokracije ali pa vojske! Po vseh znakih sodeč, bo zmagala druga, in Nipon postane žrtev nacionalnih imperialističnih sovinitov, ki zahtevajo uresničenje davnih sanj o zavojevanju vse vzhodne Azije. S tem bo pa napočil čas nevarnih vojnih podjetij, ki najbrže ne bodo ostala omejena le na Kitajsko. Mogočnost vojne med Japonsko in sovjetsko Rusijo je zdaj mnogo bolj akutna, kakor je bila kdajkoli.

Herriot o reparacijah in razorožitvi

Šef radikalne socialistične stranke se docela strinja s politikom Tardieuja

LONDON, 19. maja. »Daily Herald« objavlja razgovor svojega pariškega dopisnika s Herriotom. Med drugim je dejal Herriot, da je znižanje nemških reparacij popolnoma nemogoče. O tem se bo moglo razpravljati šele tedaj, ko bodo tudi ameriške Združene države znižale vojni dolg Francije. Vprašanje razoroženja je pa za radikalno socialistično stranko vprašanje mednarodne varnosti. Kar se tiče omejitve in zmanjšanja množine orožja, meni Herriot, se more to storiti samo pod kontrolo Društva narodov, in sicer v etapah. Radikalni zahtevajo ustanovitev mednarodne vojske in neutraliziranje tankov, težkih topov, strateških železnic in vojnih ladij. »Daily Herald« dostavlja, da se po Herriotovi izjavi vidi, da zastopa glede reparacij in razorožitve popolnoma isto stališče kakor Tardieu.

PARIZ, 19. maja. Eduard Herriot diše v »Ere Nouvelles«, da ne more biti o zunanji politiki vlade, ki bi jo sestavila radikalna stranka, nobenega dvoma. Taka vlada bi nadaljevala tam, kjer je l. 1924. prenehala. Glavne smernice bi bile: Ohranitev mirovnih pogodb, utrditev mednarodnega raziščišča in postopno razoroževanje z zadostnimi garancijami za varnost. Kar se pa tiče notranje politike, bodo nujno potrebne nekatere reforme, zlasti glede zaščite socialno ogroženih širokih ljudskih množic.

PARIZ, 19. maja. Včeraj sta se prvič sestala Herriot in Lebrun radi sestave nove vlade. Listi menijo, da osno-

vanje levčarskega kartela ne bo mogoče, ker so zahteve socialistov nesprijemljive.

PRED REŠITVIJO AVSTRIJSKE VLADNE KRIZE.

DUNAJ, 19. maja. Kakor izgleda, bo dr. Dollfuß v svojih stremljenjih po sestavi nadstrankarske vlade ipak uspel. Včeraj mu je zvezni predsednik Miklas, potem, ko je dr. Buresch ponovni poziv za sestavo vlade končnoveljavno odklonil, na novo dal mandat za sestavo vlade. V poučenih krogih upajo, da bo kriza še danes rešena.

Pred vojno med Rusijo in Japonsko

Moskva se pripravlja na vojno — Govor šefa ruskega generalnega štaba — Položaj v Tokiu poostren — Japonska žrtvuje prej svojo existenco kakor Mandžurijo

BERLIN, 19. maja. Po zanesljivih poročilih iz Moskve, se tamkaj japonski dogodki presoajajo zelo pesimistično in z največjo skrbjo. Bombe in strelji v Tokiu so naravna posledica nevarne politične krize. Splošno sodijo, da bo na Daljnem vzhodu na vsak način nastala vojna in bo morala potem Evropa občutiti hude in usodne posledice. Če se japonski vojni stranki posreči s silo uveljaviti svoje zahteve, potem je vojna s sovjetsko Rusijo neizogibna. Dolež se mikado še ni popolnoma vdal zahtevam generalov, toda vojaška stranka je tako agilna in nepopustljiva, da se pripravlja na japonskem strašen teror. Rusi se naglo pripravljajo na vojno.

MOSKVA, 19. maja. Šef generalnega štaba sovjetske vojske je govoril v radiu o nevarnosti, ki preti Daljnemu vzhodu in o potrebi sovjetske diplomacije, da se sporazume z novo japonsko vlado. Nihče v sovjetski uniji ne želi vojne, toda v prihodnjih tednih se bo pokazalo, ali bodo imeli zadnje besede diplomati ali topovi. Nadalje je naglasil, da mora vsak ruski državljan

in vsaka državljanka na Daljnem vzhodu v vojsko. Vsaka hiša, vsako okno, vsaka vrata morajo biti trdnjava. V obrambi proti napadalcem se morajo strniti vsi v nepremagljivo enoto.

TOKIO, 19. maja. Položaj v Tokiu se je včeraj zelo poostrel. Vojni svet, kateremu načeluje namestnik šefa generalnega štaba Vinzauro, je izjavil, da odklanja vsako meščansko vlado. Kakor izgleda, hoče vojni svet na vsak način vojaško diktaturo. Včeraj bi se moral sestati parlament, a se ni, ker so se seje odgodile na nedoločen čas. Znan japonski politik Nakano Fajgo je napisal v »Japan Timesu« članek, v katerem pravi, da je sedaj prva dolžnost Japonske, da reši mandžursko vprašanje. Za rešitev te naloge je bila dosedanja vlada preslaba, posebno pa je bil nesposoben ministrski predsednik Inukaj. Japonska mora uveljaviti novo Monroevo doktrino za Mandžurijo, kar pomeni, da mora pripasti Japonski. Japonska bo prej rizikovala svojo existenco, kakor da bi pustila Mandžurijo.

Koncentracija Hitlerjevih čet v Gdanskem

Vzmemirjive vesti poljskih listov — Poljska bo intervencirala pri Društvu narodov in pri velesilah

VARŠAVA, 19. maja. »Pat« poroča: Listi objavljajo vest, da so dospeli v Gdansko številni vlaki, polni Hitlerjevih napadalnih čet, katere tvorijo 20 do 40 let stari bojevnik. Vsi so uniformirani in vojaško oboroženi. Došle čete so priredile v okolici Gdanskega tudi že prve orožne vaje.

Objavljaloč to vest, omenjajo listi tudi pisanje nemškega nacionalističnega lista »Der Abend«, ki pravi, da je Hitlerjeva vojska v Gdanskem dobila zadnje dni velika ojačenja iz Nemčije. Po pisavi »Abenda« so hitlerjevci pre-

pričani, da so bili poslani tja, da izvedejo že davno zasnovane načrte glede uničenja gdanske samostojnosti in priključitve k Neučiji. Tak prevrat, ki bi bil podoben D'Annunzijevi akciji na Reki, bi povzročil nepregledne mednarodne komplikacije.

VARŠAVA, 19. maja. Poljska vlada bo z ozirom na koncentracijo Hitlerjevih napadalnih čet v Gdanskem intervencirala pri Društvu narodov, kateremu je poverjen protektorat nad Gdanskim. Obenem bo poslala zadevne note tudi vsem velesilam.

SEJA MINISTRskega SVETA.

BEOGRAD, 19. maja. Sinoči je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih zadevah. Mimo tega je ministrski svet odobril šest predlogov ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Markovića o vzakovitvi mednarodnih gospodarskih pogodb. Med njimi ju tudi ratifikacija trgovinske pogodbe z Avstrijo. Naposled je pa sprejel tudi sklep o spremembi zakona o zagotovitvi varnosti železniškega prometa. Vsi sprejeti sklepi bodo koncem t. m. predloženi narodni skupščini.

IRSKA NA BRITANSKI KONFERENCI.

DUBLIN, 19. maja. Uradno se objavlja, da bo de Valera, v kolikor bo mogel, osebno sodeloval na konferenci velikobritanskega imperija v Ottawi. Na vsak način pa bo Irska poslala v Ottawa tri delegate.

STALIN NA DOPUSTU.

BERLIN, 19. maja. Po poročilu iz Moskve je politični urad dal Stalinu dopust za nedoločen čas. Stalin je odpotoval na Krim, da si opomore od prenapornega dela.

SPOR MED MEHIKO IN PERUJEM.

NEWYORK, 19. maja. Diplomatski stiki med Mehiko in Perujem so prekiniteni. Perujska vlada je obtožila mehiškega poslanika, da podpira komunistično propagando in mu vrnila akreditive. Isto je storila tudi mehiška vlada s perujskim poslanikom.

VLADNA KRIZA V BELGIJI.

BRUSELJ, 19. maja. Zaradi nesoglasij med liberalci in katoliki je belgijska vlada včeraj podala ostavko. Mandat za sestavo nove vlade je dobil dosedanji ministrski predsednik, a upanja na uspeh ni.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol-dne): Lepo poletno vreme, nagnjenje h krajšnjim nevihtam.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Porabljam svojo pamet rajši za prenašanje sedanjih neprilik, kakor pa za premišljevanje o bodočih

ROCHEFOUCOULT

Prapor mariborskega stega skavtov, ki bo razvit v nedeljo 22. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani klasične gimnazije, je razstavljen v izložbi Tiskovne zadruge na Aleksandrovi c. 13. Prapor je izgotovila brezplačno tvrdka Singer po načrtu strok. učitelja g. Joška Kosa, ki je sam, tudi brezplačno, izdelal konico. — Obema tudi na tem mestu iskrena zahvala stega skavtov!

Vabimo

prijatelje in simpatizerje skavtskega pokreta ter starše skavtov in planink, da v čim večjem številu prisostvujejo razviti stegove zastave, ki bo v nedeljo 22. t. m. ob 11. uri dop. v dvorani klasične gimnazije. Steg Maribor I.

*

Iz carinske službe.

Višji carinski kontrolor tukajšnje carinarnice g. Milan Jovanovič je imenovan za carinskega inšpektorja carinarnice v Prahovem.

Predsedniki zrelostnih izpitov na srednjih šolah.

Za predsednike komisij pri maturah na srednjih šolah so imenovani: na tukajšnji realni gimnaziji dr. Borivoj Milojevič, univ. profesor v Beogradu; na tukajšnji klasični gimnaziji dr. Stjepan Bosanac, rektor pedagoške šole v Zagrebu, na tukajšnjem državnem moškem učiteljskišču dr. Karel Oswald, univ. profesor v Ljubljani; na tukajšnjem državnem ženskem učiteljskišču dr. Svetomir Ristič, prof. višje pedagoške šole v Beogradu; na tukajšnjem zasebnem ženskem učiteljskišču šolskih sester pa Aleksander Marič, inšpektor prosvetnega ministrstva v Beogradu. Za predsednika izpitne komisije na ptujski in mursko-soboški gimnaziji je imenovan Jakob Kelemina, univ. profesor v Ljubljani.

Službeni list

dravske banovine objavlja v letošnji 39. številki pravilnik o zdravniškem pregledu otrok za sprejem v šole, za nezadostno razvite in defektne otroke in o dolžnostih zdravnika v teh šolah, popravek v uredbi o monopolnih taksah, razglas o poštnih avtobusih glede plačevanja izrednega cestnega prispevka, nadalje odločbo o sezonskih podjetjih in razne objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Izlet na Sljeme.

Na razna vprašanja naznanjamo, da bo ta izlet na praznik 26. t. m. Prijave v trgovini Iv. Kravos na Aleksandrovi cesti. — SPD Maribor.

Fran Košir kot učitelj.

Še par vrstic v spomin blagemu pokojniku, ki so ga v torek položili v hladni, prerani grob.

Ne bo splošno znano, da je bil Fran Košir poleg svojega glavnega poklica tudi učitelj na Legatovem enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru.

Tam je poučeval z dovoljenjem šolske oblasti skoraj 2 leti in sicer knjigovodstvo, trgovinstvo in menično pravo ter slovensko trgovsko korespondenco. Strel je vedno za tem, izobraževati porabljen in dober material za prakso. Njegova disciplina je bila vzorna in zgledna. Užival je pri učencih največje spoštovanje in tudi učiteljski zbor ga je visoko cenil.

Šolskih konferenc se je udeleževal z največjo vnemo in debate so pokazale njegovo veliko strokovno znanje in pedagoške sposobnosti.

Kako se je zanimal za šolo, dokazuje tudi to, da je sestavil in razmnoževal skripte za trgovinstvo, ki služijo učencem kot važen pripomoček. To trudapolno delo dokazuje njegovo strokovno znanje. Bil je skrben voditelj mladine, kateri je znal pokazati pravo pot do uspeha.

V vsakem oziru je bil pokojni Fran Košir vrl član našega učiteljskega zbora, in ga bodo ohranili v častnem, trajnem spominu njegovi učenci, profesorski zbor in ravnateljstvo.

Ant. Rud. Legat.

Zločinski požigi na Dravskem polju

V Strgonjih v plamenih troje gospodarskih poslopij

Še so tele razvaline sedmerih gospodarskih poslopij v Župečji vasi, ki so ondan postala žrtev požara, ko so se v torek okoli druge ure popoldne nenadoma pojavili ognjeni zublji na gospodarskem poslopiju posestnika Beraniča v Strgonjih na Dravskem polju. Poslopije je pogorelo do tal, hkratu pa tudi vsa klaja za živino, vozovi, kmetijski stroji in drugo gospodarsko orodje. Živino so še srečno rešili.

Močni veter pa je zanesel ogorke na sosednje gospodarske poslopije posestnika Klasinca, ki je tudi svinjaki vred in z vso krmo in gospodarskim orodjem popolnoma pogorelo. Na kraj nesreče so

bile takoj dospele požarne brambe iz gorice Škol in Cirkove.

Niso pa si požarja docela omejili, ko je pričelo goriti tudi gospodarsko poslopije posestnika Žumerja, ležeče na drugem koncu vasi. Izključeno je, da bi bil ta požar nastal od ležečih ogorokov, razdalja je prevelika, in ni dvoma, da je bila zopet na delu zlobna roka požigalčeva. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo ta požar še pravočasno zadušiti. Škoda je velika in le deloma krita z varovalnino. Naše vrlo orožništvo je noč in dan na nogah, da izsledí brezvestnega požigalca, ki širi strah po tem delu Dravskega polja.

Veliko izprememb v voznem redu

KUPITE si nov VOZNI RED za Din 2- pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Zahlevajte v vseh trafikah, da ga imajo!

Nihče naj ne zamudi ogledati si Percy Anna, mojstra žonglerja v Veliki kavarni.

Vrt kavarne »Astoria«

je z današnjim dnevom zopet odprt. Vsak dan koncert umetniškega kvarteta prof. Kubček.

Gasilska vaja.

Požarna bramba iz Maribora, Studence in s Pobrežja bodo imele prihodno nedeljo 22. t. m. med 10. in 11. uro dopoldne gasilsko vajo. Plat z vna stolne cerkve bo naznanil, da je izbruhnil požar v tovornem skladišču na glavnem kolodvoru, kamor bodo pohitele omenjene požarne brambe z vsemi svojimi pripravami.

Ljudska univerza v Mariboru.

Zadnje predavanje te sezone — jutri v petek — bo posvečeno naši najvišji kulturni instituciji, naši največji pridobitvi po dosežen svobodi: Univerzi Kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Besedo ima dijaštvo samo v osebi cand. phil. g. Petreja, ki bo orisal njen razvoj na podlagi mnogih sklopičnih slik in govoril o njenem pomenu za naš narod. Pevski zbor ferijalnega saveza pa zapoje pod vodstvom g. prof. Schweigerja nekaj narodnih pesmi.

Zadnja prireditev v okrilju »Ljudske univerze« je izlet na Remšnik in Sv. Pankracij v nedeljo 22. t. m. G. profesor Baš bo označil pokrajinske značilnosti iz geološkega in geografskega vidika. Odhod je ob 5.40 z vlakom. Prijave je nasloviti na Ljudsko univerzo v Mariboru, Krekova ulica št. 18. Vsakdo se more udeležiti izleta.

Iz francoskega krožka.

G. Luc Durtain, eden izmed najizrazitejših zastopnikov unanistične in internacionalne smeri v sodobni francoski literaturi, je prisostvoval kot delegat francoskega Penkluba kongresu Penklubov v Budimpešti. Na svojem potovanju v Zagreb in Dalmacijo obišče tudi Maribor in bo v soboto zvečer predaval v kinu »Apolo« pod naslovom »Vers l'Asie« o zgodovinskih dogodkih, ki se odigravajo baš sedaj na vzhodu in postanejo lahko tudi za nas usodepolni. Francoski krožek vabi vse svoje člane in vse prijatelje francoskega jezika na to velezanimivo predavanje, ki bo popazovano z mnogimi projekcijskimi slikami.

G. Luc Durtain dospe v Maribor v soboto ob 14. uri in bo odličnega gosta pozdravil na kolodvoru tukajšnji francoski krožek. Predavanje bo ob 20. uri zvečer.

Merkuraš!

V nedeljo 22. t. m. ob 5. uri zjutraj na Kralja Petra trgu skupni izlet na Pohorje. Prijatelji društva dobrodošli!

Akad. društvo »Triglav« v Gradcu.

Na ustanovnem občnem zboru Jugosl. akad. društva »Triglav« v Gradcu 7. t. m. je bil izvoljen ta-le odbor: predsednik Glušič Anton, cand. med., podpredsednik Kunej Dušan, abs. med., tajnik Breznik Vladimir, cand. med., blagajnik Klinc Erik, cand. med., knjižničar Herg Edgar, stud. med., revizorja Pogrujc Stanko, cand. med. in Cunder Milan, abs. med.

Velik gozdni požar na Pohorju.

Na binkoštni ponedeljek je okoli popoldneva izbruhnil velik gozdni požar, v takozvanih »Brdah« posestnika Antona Lobnika ml. iz Orehove vasi. Ogenj je vsled suše hipoma objel nad en hektar obsegajočo parcelo in tam stoječi lepi smrekovi in borovi nasad popolnoma uničil. Škoda je velika. Ker je nastal požar mahoma s tako silo, je upravičen sum, da ga je zanela zlobna roka, najbrže iz maščevalnosti. Le skrajnemu naporu ljudi iz sosesčine, ki so dušili ogenj na vso moč in nosili vodo celo v klobukih, se je zahvaliti, da se ni razširil požar še na druge gozdne predele.

Nezgode.

V delavnicah državnih železnic zaposleni delavec Stanko Vuk iz Studencev je prišel včeraj pri delu po nesrečnem naključju z desnico v stroj, ki mu je odrezal mezinec. Kazalec leve roke pa je odrezal skobelni stroj mizarskemu pomočniku Josipu Plazovniku iz Krčevine. Danes dopoldne je splezal na drevo 12letni Ladko Breznik, doma na Koroški cesti, padel dol in si zlomil desno roko nad laktom. Vsi trije ponesrečenci so prišli po pomoč v tukajšnje bolnišnico. Sem so tudi pripeljali iz Rač komaj poldrugo leto staro hčerko služkinje Terezije Šetarjeve, ki je prišla pod voz. Kolo je ubogemu otročiču popolnoma zmečkalo levo roko v zapestju.

Kontumac — kako dolgo še?

Nekoč pred davnim, davnim časom je debutiral tam daleč na desni strani Drave stekel pes. Ugriznila ga je bila stekla mačka. Pa ga je hitro vzeli konjederec (pasjederec?) In so proglasili pasji kontumac ali zapor. Poteklo je od tega mnogo vode po Dravi, prešla je Velika noč in prišle so Binkošti, zima se je poslovila, vse zeleni, a konjederec (pasjederec?) se še vedno veseli kontumaca in preži na uboge psičke, ki bi se brez nagobčnika solučili na hišnem pragu ali pa — gorje! — celo pritekli na ulico. — Ali se pasji kontumac, enkrat proglašen, ne dá več preklicati? — Radoveden meščan v imenu svojega psa.

S policije.

Precej opravka je imela policija preteklo noč z brezposelnim delavcem Karlom Nemcem, doma nekje iz Prekmurja. Nemeč je hotel skočiti z državnega mostu v Dravo in si tako končati življenje, kar pa mu je preprečil redar, ki ga je s silo potegnil z ograje na mostu in odvedel v policijski zapor. Tu je jel Nemeč besneti, tako da je bil vodja policijskih zaporov uverjen, da se je Nemcu omračil um, in je poklical rešilni avto, s katerim so Nemca prepeljali v tukajšnje bolnišnico. V bolnišnici pa so ugotovili, da je mož zdrav, nakar je bil prepeljan nazaj v policijski zapor, kjer se je končno pomiril in udal v svojo usodo. Včeraj je policija aretirala nekega Joška, ki je ukradel svojemu znancu žepno uro, davi pa tri postopače, Jakoba, Loizeta in Franca, ki bodo imeli radi prepovedanega beračenja opraviti še s sodnikom.

Sejem za prašiče.

Na sejem 13. t. m. so pripeljali 296 prašičev in eno kozo. Kupčija na sejmu je bila dobra. Prodanih je bilo 180 prašičev. Cene se izza zadnjega sejma niso izpremenile. Prodajali so mlade prašiče 5 do 6 tednov stare po 75—80, 7 do 9 tednov po 90—120, 3 do 4 mesece po 150—250, 5 do 7 mesecev po 300—350, 8 do 10 mesecev po 400—450 in leto stare po 500—750 Din; kilogram žive teže 5—6.50, mrtve teže pa 8.50—9 Din.

Mariborsko gledališče

Mam'zelle Nitouche

Predstava društva gledaliških igralcev.

Hervéjeva opereta »Mam'zelle Nitouche« je že tradicija našega gledališča. Bila je pričetek slovenske operete v Mariboru in se je tudi še pozneje igrala in pela. Snoči jo je obnovilo društvo naših gledaliških igralcev kot benefic v isti režiji kakor pred 12 leti, in tudi v nekaterih vlogah smo videli stare znance iz osvobojenja. G. Pavel Rasberger jo je le mestoma režijsko obnovil, nekako moderniziral.

Deniso je igrala in pela z globokim čuvstvom naša primadona gđ. Udovičeva; organista Celestina je podal g. Rasberger; predstojnica zavoda je bila g. Dragutinovičeva, simpatičen poročnik Fernand pa g. Trbuhovič. G. Vladimir Skrbinek je bil gledališki ravnatelj, sijajen v igri in maski — dokler ni zašel v kabaret, kar doslej ni bila njegova navada. Nismo vedeli, da zna koketirati tudi z galerijo za ceneno popularnost. G. Grom je bil major, prav takšen major kakor takrat, ko je prvič nastopil v »Mam'zelle Nitouche«. Ostale vloge so odigrali: častnika Gustava g. Gorinšek, Roberta g. Nakrst, Loriota g. Harastovič, vojaka g. Blaž, vratarico gđ. Kraljeva, Marianno g. Gorinškova, Jeaneto gđ. Križajeva, Eliso gđ. Černetova, režiserja Paulineauja g. Furijan, Corinno g. Savinova, Simbetto gđ. Barbičeva, Lydio g. Zakrajškova in Sylvio gđ. Starčeva. Dirigiral je g. Herzog.

Gledališče je bilo srednje dobro zasedeno. Zabave in smeja je bilo dosti, posebno na dijaškem stojišču in na galeriji.

»Mam'zelle Nitouche« v Narodnem gledališču.

V soboto 21. t. m. bo ponovitev dražestne in nad vse zabavne operete »Mam'zelle Nitouche«, ki je imela pri premijeri sijajen uspeh. Tudi sobotna repriza bo v korist društva gledaliških igralcev.

Dijaška opereta »Če se ljubita dva« je tudi drugod vzbudila veliko zanimanja. Zato nameravajo prireditelji v kratkem gostovati z njo v Ljubljani.

Dijaški »Mali oder« na gostovanju.

Dijaki s klasične gimnazije (družina »Mali oder«) so za binkoštno praznik gostovali z igro »Narodni poslanec« v Ptuj in Ljutomeru ter želi velike uspehe.

Izredni občni zbor »Pomočniškega zbora«.

Snoči je imel »Pomočniški zbor« trgovskega gremija v Mariboru svoj izredni občni zbor v dvorani Delavske zbornice. Pomočniški zbor je razpravljal o predlogu uvedbe prispevka za brezposelne trgovske sotrudnike. Po tem predlogu naj bi prispevali v podporni fond polovico trgovski sotrudniki, drugo polovico pa delodajalci. Zbor pa je ta predlog soglasno odklonil in zavzel stališče, naj bi v ta fond prispevali delodajalci, ker bi to breme vsekakor lažje prenesli, kakor pa trgovski pomočniki in pomočnice, ki spričo reduciranih in minimalnih svojih prejemkov že itak težko dihaajo. Pomočniški zbor je tudi ostro ožigosal nered pri odpiranju in zapiranju trgovskih obratov in bo v bodoče posvetil temu večjo pažnjo. Soglasno je bil na zboru sprejet tudi predlog, da se pokrene vprašanje kolektivne pogodbe.

»Miren kotichek iščete, gospodična, kamor bi radi šli na oddih? Pridite k nam na tiho, varno zavetje. Ni drugega v sosesčini kakor samo smodnišnica!«

Mladost atentatorja Gorgulova

Izvirna „Večernikova“ informacija o starših in mladosti morilca predsednika Doumerja

Ime dr. Pavla Gorgulova, morilca predsednika francoske republike Paula Doumerja, je danes znano po vsem svetu. O njem pišejo vsi listi in z mnogih strani se zatrjuje, da ni duševno normalen. Da bi dobili za »Večernik« originalne in zanesljive podatke o njem, smo se obrnili na rusko emigrantko go. Horvatovo iz Odese, ki je atentatorjeve starše in tudi njega dobro poznala. Gospa nam je radevolje postregla s podatki, v kolikor so ji seveda znani, in iz njenega pripovedovanja sledi, da Gorgulov že v mladosti ni bil normalen; povrh je pa bil tudi nasilen in nevaren celo lastnim staršem.

Atentatorjev oče je bil rojen na Kavkazu kot Žid in se je z Židinjjo tudi poročil. Ko se je pozneje Gorgulova družina preselila v Odeso, se je stari izdajal za Gruzince, kar ni bilo nič čudnega, ker se skoraj vsi južno-ruski Židi izdajajo za Gruzince ali Armence, katerim so po plemenu podobni. V Odesi, kjer je stanoval z ženo in sinom, sedanjim

morilcem predsednika Doumerja v Stepnaji ulici, je zaslovel kot artist in zlasti trboglasec (Bauchredner). Pod imenom Aljoša Donskoj je bil znan povsod, kakor je n. pr. pri nas telepat in hipnotizer Svengali. Njegova posebna atrakcija je bil pogovor z dresiranimi psi.

Ko je bil mladi Pavel star 8 let, je izgubil mater, in oče Aljoša Donskoj se je poročil pozneje vdrugič s kabaretno plesalko Jeleno Mihajlovno. Mihajlovna je bila mlada in nenavadno lepa ženska. Pavel je takrat študiral na gimnaziji. Bil je močno razvit, čudaški, razburljiv in nasilen. Starši in vsi, ki so ga poznali, so bili prepričani, da ni popolnoma normalen. Ko je bil 16 let star, je pričel zalezovati svojo mačeho, kar je povzročilo, da so ga poslali v nek zavod, samo da so imeli doma mir pred njim. Od takrat ga naša informatorka ni več videla in do sedanjega njegovega atentata na predsednika Doumerja o njem tudi ni ničesar več slišala.

Ljubljanski velesejem

Posetnikom XII. ljubljanskega velesejma, ki bo od 4.—13. junija t. l. Uprava Ljubljanskega velesejma je izdala kakor prejšnja leta tudi letos permanentne legitimacije po Din 30.—Taka legitimacija daje pravico do železniške vožnje za polovično ceno. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih države, lahko pa jih tudi naročite z dopisnico direktno pri velesejskem uradu. Navodil, tiskanih v legitimaciji, se je treba točno držati. Zdrava in poceni stanovanja v hotelih in privatno so posetnikom zasigurana.

Otvoritev gospodarske prireditve.

Otvoritev XII. ljubljanskega velesejma ni več daleč in lahko rečemo, da se javnost živo zanima za to imponantno in splošno jugoslovansko gospodarsko ustanovo. Za ta velesejem se je prijavilo mnogo domačih in tujih razstavljalcev. So pač velesejski važen faktor v ustvarjanju medsebojnih vezi, zlasti v trgovskem svetu. Prikazujejo razmah industrije in budijo v ljudeh smisel za napredek, bude zanimanje za nove iznajdbe, za boljše načine trgovanja. Zato obiščite vsi v dneh od 4.—13. junija t. l. ljubljanski velesejem, kjer se bodo nudile vsakomur izredne zanimivosti. Ne zamudite te prilike, ne bo vam žal in s sejo se boste vračali z novimi čustvi in vtisi, polnimi ljubezni do domovine, katere blagostanje je odvisno od čim večjega razvoja našega narodnega gospodarstva.

ŠIRITE „VEČERNIK“!

Dekle na morišču

Iz zapiskov stotnika Massarda

Okopi trdnjave Vincennes so videli že marsikatero grozno žaloigro. Skozi temna vrata je privozilo mnogo avtomobilov, iz katerih je istopilo mnogo bledih, pol nezavestnih žen in deklet. Čakala jih je smrt, in niso vse stopale ponošno in zaničljivo kot Mata Hari.

Bila je smrt s strašno dolgo, mučno predigro. Tistim, ki jih pričakuje monsieur Deibler ob vnožju giljotine, ni tako hudo. Kajti monsieur Deibler je postavil rekord: Od trenutka, ko obsojenec prestopi prag zapora, pa da pade glava zamolklo v košaro s plevami, preteče le dvaindeset sekund. Toda v Vincennesu so to usmrčenje poostriili s parado: vohunka je morala stopati mimo gledalcev, je morala še enkrat poslušati smrtno obsodbo, nato so jo privezali h kolu, orožniki so se umaknili, vojaki so pristopili, in končno je poveljnik povsobil sabljo. Salva je zaprasketala... in potem je pristopil stražmojster in oddal milostni strel. In potem so korakali gledalci mimo žrtve in zadnji akt je bil še ta, da so razkosali truplo v anatomski dvorani v Parizu.

Danes se zgražamo. Takrat pa je bila vojna sodniki so bili neizprosni, malo

Sport

Medklubski odbor LNP (službeno).

Prihodnjo nedeljo 22. t. m. bodo na igrišču ISSK Maribora te-le tekme: ob 9. uri: prvenstvena tekma SK Rapid I: ISSK Maribor rez.; ob 16. uri: prijateljska tekma SK Svoboda rez.:SK Železničar rez.; ob pol 18. uri: prvenstvena tekma ŽK Hermes (Ljubljana):SK Železničar. Službujoči odbornik bo dopoldne Lorber, popoldne pa Fišer.

V Murski Soboti bo ob 15. uri prijateljska tekma ISSK Maribor I:SK Mura I. Službujoči odbornik bo Kemeny. — Nedeljske tekme sodijo: prvenstveno tekmo ob 9. uri: Skalar; prijateljsko tekmo ob 16. uri: Jančič; prvenstveno tekmo ob pol 18. uri: Nemeč; prijateljsko tekmo v Murski Soboti pa bo sodil dr. Planinšek.

Skautizem

V petek 20. t. m. bo ob 6. uri zvečer na dvorišču realne gimnazije sestanek stega Maribor I. Kroj ni potreben. Skavti vsi točno! — Stegovodja.

V nedeljo 22. t. m. bo ob pol 11. uri dopoldne zbirališče stega Maribor I. v popolnih krojih (pazite: črne nogavice, kratke hlače — kdor nima popolnega kroja, naj pride v civilu z znakom!), nato odhod k razviti stegove zastave, ki ji kumuje gospa županja dr. Lipoldova. Skavti vsi točno! — Stegovodja.

suma je že zadostovalo za smrtno obsodbo. In je bilo dozdevnih vohunk, ki so splahutale v smrt kakor metulj v plamen...

Tako se je godilo tudi mali dražestni Gritti. Vitka in nežna kot porcelanasta punčka je bila, z zaupljivim smehljajem na lepem obrazu. Naivno so zrlje njene oči in čelo so ji venčali bujni plavi kodri, na katere je bila zelo ponosna. Ko je izbruhnila vojna, je bilo Gritti komaj osemnajst let. Živela je v svojem rojstnem kraju, v Grenoblu, preživljala se je s šivanjem in je imela ženina, ki je bil iz Ženeve. Ko so Švicarji zastražili svoje meje, je moral Ženevec iz Francije. — Gritti pa je ostala zvesta in je šla v odprti obmejni pas blizu Ženeve, da ga je lahko obiskovala. Pri Annemassi in St. Juliju so jo puščali čez mejo. In Gritti ni v svoji nevednosti našla nič slabega v tem, ko ji je ženin predlagal, naj bi prinašala pisma iz Francije, katera ji bodo izročali sorodniki v Nemčiji interniranih vojakov.

Na meji so se vsi carinarji zaljubili v lepo Gritto in so ji vneto dvorili. Ona pa je smehljaje stresla glavico. Čez leto dni se poroči! Ni vedela, da so že bili postali nanjo pozorni obmejni vohuni in jo spremljali na vsakem koraku.

(Konec jutri).

Sokolstvo

Prednjaški zbor Sokola-matrice ima svojo redno sejo v soboto 21. t. m. ob 18. uri na letnem telovadišču. Predmet: proslava 25letnice, akademija, nastop, taborenje, tekme dece in zlet v Pragi.

Sokol Sv. Anton v Slov. gor. gostuje v nedeljo 22. t. m. ob 3. uri pop. z lepo ljudsko igro »Revček Andrejček« v Rogoznici pri Ptuj. Bratie in sestre iz okoliša, pridite! Napravite v nedeljo izlet v Rogoznico, imeli boste prijetno razvedrilo, naše društvo pa boste podprli. Predstava bo v dvorani gostilne g. Bračiča. Zdravo!

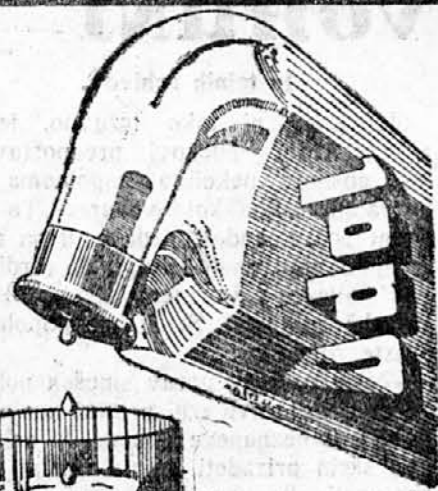
Binkoštni izlet motokluba Maribor

Mariborski motociklisti so izkoristili lepe binkoštno dne za dvodnevni izlet s ciljem Celovec. V nedeljo na vse zgodaj je bil z Glavnega trga start. Po dokaj dobri cesti so privozili do Domžal, kjer pa je pričel križev pot. Cesta od tam do Ljubljane je namreč pod vsako kritiko, in je že marsikateremu motoristu postala usodna.

Naši motociklisti so se hoteli sestati v Ljubljani s svojimi sportnimi kolegi, ki pa jih kljub napovedanemu sprejemu ni bilo... (So menda tudi kam izleteli, ali jih je pa priklenil festival.) Po dvehurnem odmoru so potem Mariborčani nadaljevali pot po izredno lepi gorenjski cesti (vsaj za naše razmere) mimo Bleda v Bohinj, kjer je bil krajši odpočitek. Udeleženci so seveda porabili priliko ter si ogledali vso divno okolico, ki je tako različna od Bleda in Vrbskega jezera. V Bohinju neskajen mir, nedotaknjena narava, še divja romantika, na Bledu bučno življenje, razkošje in ves moderen tantom. Kontrast kakor med narodno pesmijo in jazz-bandom. Le težko so se odrgali izletniki, da nadaljujejo vožnjo mimo Beguni v Trzič. Ta del ceste je zelo slikovit, vendar pa za motorne vozače silno naporno. Zakaj so naše ceste nasute z debelim gramozom, ki se nikoli ne povalja, nam je nerazumljivo. Zakaj se vsaj najnevarnejši ovinki ne prilagode zahtevam modernega prometa?

V Trziču so izletniki prenočili ter drugi dan nadaljevali vožnjo proti Koroški. Prehod je bil preko Ljubeljskega prelaza, ki je znan kot eden najtežavnejših v Alpah. Očitna je razlika med našo in avstrijsko stranjo. Naša stran je za avtomobilski promet skoraj neuporabna: tudi tukaj je cesta nasuta z debelim gramozom, že itak nevarni ovinki pa so popolnoma zanemarjeni... Našim cestnim upravam bi svetovali, naj si ogledajo avstrijski del ceste, ki je od začetka do konca moderniziran in v najlepšem stanju.

Skozi najlepše predele Rožne doline je vodila pot proti Celovcu. Pred mestom so izletnike pričakovali zastopniki

ODOL

je ustna voda, ki po mnenju uglednih zobnih higijenikov zahlevam nege zob najpopolnejše ustreza.

koroškega Touring-Cluba, čegar gostje so bili Mariborčani. Med obedom v Celovcu so se izmenjali pozdravi, izročili spominski znaki in naglašala potreba mednarodnega zblizanja, kjer igra baš sport tako važno vlogo. Popoldan je bil skupen izlet vzdolž Vrbskega jezera v Vrbo, kjer je sezona skoraj že na višku. Proti večeru so se Mariborčani poslovili in krenili nazaj proti domu. Že dobroznano vodstvo kluba z gospodom Antončičem na čelu je ponovno dokazalo, da je vedno na svojem mestu.

Hmeljarska konferenca v Beogradu.

V zavodu za pospeševanje naše zunanje trgovine je bila važna hmeljarska konferenca, katere so se udeležili tudi zastopniki iz podravskega hmeljarskega področja. Konferenca je razpravljala o izvozu našega hmelja v Belgijo in Francijo in o določitvi kontingenta. Sestavljen je bil pravilnik, ki bo predložen ministrstvu za trgovino in industrijo, da ga uveljavi.

Rohitsch Sauerbrunn.

V nekem zagrebškem listu je objavljen oglas, ki vabi goste v zdravilišče Rohitsch Sauerbrunn. Naše slovensko ime je dodano samo v oklepaju in z malimi črkami. Če bi bila naša Rogaška Slatina zasebno zdravilišče, bi bil ta spakedrani ponemčeni naslov še razumljiv, čeprav nezakonit, tako pa se samo čudimo, kdo in kako je zagrešil to — da milo rečemo — pomoto. Rohitsch Sauerbrunn je l. 1918. umrl, tudi za brate onkraj Sotle, živi samo še Rogaška Slatina!

Prizorišče katastrofe pri Lyonu

Kakor smo že poročali, se je pri Lyonu utrgal plaz zemlje in porušil dvoje stanovanjskih hiš. Slika nam kaže reševalce na delu, ko iščejo pod razvalinami ponesrečene žrtve. Reševalna dela je vodil sam lyonski župan Herriot. (X)

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“!

VOHUNI

iz tajnih arhivov.

To sicer ni tako težavno, je pa zelo nevarno. Njegovi predpostavljene mu pošljejo nekoliko popolnoma neuporabnih ljudi kot vohune. Te ljudi agent potem obdolži izdaje ali pa dvojne špijonaže, ter jih polovi. To utrdi njegov sloves v sovražnem taboru, tako da ga nihče ne sumi. Sedaj ima popolnoma proste roke.

Včasih nastane uprav. smešen položaj, ko dobi tak navidezni protivohun nalog, da vjame neznanega vohuna, ki dela veliko skrbi prizadeti državi. Tedaj mora postopati sili previdno, da se ne izda in da ne izgubi obenem svojega slovesa.

Med vojno se je to večkrat zgodilo, in skoro vedno se je posrečilo takemu vohunu, da se je izmotal iz zagate. V prilog vohunu pa moramo reči, da je popolnoma odvisen od samega sebe in svoje bistroumnosti, dočim ima protivohun, ki dela večmoma v svoji državi ali pa vsaj njemu naklonjeni državi, vedno zaslombo pri oblasteh. Ako se pri tem lahko zanaša na angleški »Scotland Yard« ali pa na francosko tajno policijo, potem je to zaslomba, ki je še tako bister agent ne odklanja.

Vohuna vjame ali civilna ali pa vojaška policija. To je pa popolnoma odvisno od posameznega primera. Civilna oblast poseže ponavadi vmes le tedaj, ako ima res jasne dokaze v roki. Tako je v Angliji vjela Lodyja od »Scotland Yarda« in ga potem predala vojnemu sodišču.

Delovanje vohunov in protivohunov se neprestano menja, ker le tako lahko dobijo splošen vpogled v vse stvari. Ako se je vohun kje osumil, ga nekaj časa uporabijo kot protivohuna, da ga tako nasprotniki polagoma pozabijo.

To so v splošnem pravila in navade vohunstva. Stavili smo jih na začetek naših resničnih doživljanj vohunov, da bi čitatelj imel lažji vpogled v dogodke in poteze neznanih oseb, ki so na šahovnici igrali tako odločilno in nevarno vlogo. Z versajsko pogodbo pa se je pričela nova igra...

Bližajoči se dogodki

Vohun pripoveduje:

Julija, leta 1911. je velika pomorska parada, prirejena kralju Georgu V. na čast ob priliki njegovega kronanja, privabila ogromno število obiskovalcev v Portsmouth. Na ozki vodni poti med Hampshireom in otokom Wightom je ležalo nebroj angleških vojnih ladij vseh vrst, bok ob boku z vojnimi ladjami najrazličnejših držav. Vse pomorske države, male in velike, so bile poslale po eno ladjo, ki naj zastopa deželo pri tej ogromni paradi na čast vladarju angleškega Imperija.

Tuji, ki so se sprehajali na južni obali, so z zanimanjem ogledovali mornarje, ki so se po dva ali trije sprehajali tod okoli. Vsi so si bili podobni in vendar zelo različni.

Vsi so imeli temnomodre uniforme iz istega blaga in široke hlače. Mnogi so imeli enake okrogle čepke. Samo rdeči fesi turških mornarjev so tu in tam pre-

kinjali monotono sinjino modrih mornariških oblek.

Polt vseh teh mornarjev, je bila temna in ožgana od solnca, kot pač pri ljudeh, ki so prekrizarili širna morja; kljub temu pa ste lahko opazili med njimi največja nasprotstva.

Majhne in urne postave Japoncev ste lahko opazili poleg ogromnih in visokih Svedov in Norvežanov, potomcev Vikingov, ki so pred tisoč leti pustošili obale Anglije. Živahni ljudje z rdečimi našitki so vzbujali pozornost; bili so to Francozi z druge strani Kanala. Vitki, temni možje, ki so popolnoma proti običaju mornarjev nosili ogromne brke in uhane, pa so bili mornarji iz južnih ameriških držav, ki so pripluli preko širnega morja na tisoče kilometrov daleč.

Središče pozornosti pa je vzbujala posadka ladje, ki jo je poslal nemški cesar Viljem II. Trakovi okoli čepic so imeli napis: »S. M. S. Von der Tann«. Ta ladja je bila najboljša in najnovjša nemška oklopna križarka.

Tuji, ki so se vozarili na majhnih parničkih med ogromnimi ladjami, so občudovali ladje, zbrane na čast Georga V.

Kot vsi drugi sem se tudi jaz udeležil teh voženj. Nisem imel sicer nobenega vojaškega znanja, kljub temu pa sem občudoval to ogromno vojno ladjo »Von der Tann«, ko smo se z našim parnikom peljali mimo. Tudi vsi ostali potniki so ogledovali križarko in naenkrat sem zaslišal v čistem londonskem Cockneyu (londonski dialekt) nekoga za seboj.

»Lepa reč, če se bomo morali nekega dne s tem zlodjem tam spoprijeti!«

Bližajoči se dogodki mečejo svoje sen-

ce vedno naprej. Isti večer sem spremljal svojega prijatelja v gledališče; bil je to bivši mornariški častnik.

»Ta nema vojna ladja je trd oreh,« mi je odgovoril, ko sem mu pripovedoval o svojih utisih, zagledavši to križarko. »Da, povem ti, zelo trd oreh za nas, če napoči usodni dan. Ne vem, kaj bi dal, če bi si to reč lahko malo поблиže ogledal.«

Oba nisva vedela takrat, da je ista misel prišla tudi britanski admiraliteti. Prizorišče naše povesti bomo sedaj preložili iz Anglije v nemško vojno luko Wilhelmshaven na vzhodnofrizijski obali.

Wilhelmshaven ni tako privlačen kot Portsmouth in ne leži ob kopališču, ki ga obiskujejo tuji. Je to zelo suhoporno mesto, ki noče biti nič drugega kot ladijsko oporišče. Razen častnikov in moštva stanujejo tam le delavci in uradniki ter nekaj trgovcev. Tujci, ki bi si radi ogledali mesto, so v Wilhelmshavnu zelo redki.

V svrhu lažjega razumevanja nadaljnjih dogodkov, je treba pripomniti, da so bili stražniki v času pred vojno v Nemčiji jako slabo plačani. Potem ko so služili dolgo vrsto let pri volakih, so dobili podoficirji pravico, da bodo nastavljeni kot uradniki v civilni službi. Ker pa je policija svoje ljudi najslabše plačevala in so imeli uslužbenci zelo majhne izgledne v napredovanju, je jasno, da se niso javili baš najboljši ljudje. Toda tudi v angleški policijski službi, ki po pravici slove kot ena najboljših, so naleteli tu in tam na garjave ovce, kaj še-le v nemški, ki je svoje uslužbence tako slabo plačevala, da jih je mnogo zašlo na stranpota.

Angleški pisatelji o modernih plesih

Neki londonski list se je obrnil na mnoge znane angleške pisatelje in jih zaprosil, naj povejo svoje mnenje o modernih plesih. Odgovori, ki jih sedaj objavlja, so skoraj brez izjeme porazni. Bernard Shaw je dejal: »Povedal bi rad nekaj šaljivih in pikrih besed na račun čudnih gibov, ki naj bi bili moderni ples, moj odpor proti njim je pa tako velik, da rajši molčim. Pripominjam pa, da v bistvu

UMETNIK

»Bogor, bodi dober in zakuri malo! Spredaj nekaj leseranov, potem pa risbe!«

LISTNICA UREDNIŠTVA

Človekoljub. Mislite, da je bilo nekdanje boljše kot je danes? Spomnite se samo, kaj je zapel Prešeren:

Videl povsod si, kak iščejo dnarje,
kak se le vklanajo zlatmu bogu;
kje bratoljublja si videl oltarje?
S srcem obupnim si prišel domu...

Torej! Človeštvo ne bo nikoli boljše. Vdajmo se v to... Sicer pa, če hočete dejansko pomagati pri dobrih delih, Vam svetujem, da se vpišete med skavte. Tam utegne Vaša potrta duša najti tuintam zadovoljstva. Je skavitizem že marsikoga moralno dvignil.

Kulturni delavec. Po Vašem mnenju je današnjih razmer največ krivo to, ker pride premalo duševnih kapacitet do javnih poslov. Smo tudi mi tega mnenja, a se tolažimo s tem, da je povsod tako. Gotovo je pri Vas to, da ste pesnik in pisatelj, velika zapreka za državniško karjiero. Smo nedavno brali nekaj takih premišljevanj Felixa Saltena. »V prejšnjih časih — tako piše — je človek, ki je kazal kaj talenta za poezijo, veljal

v nemških deželah ne za povsem resnega, veljal za nesposobnega, da bi vodil politične posle. Danes, bi mislil človek, je že nekoliko boljše: da pesniku pot k ministrskemu portfelju ni docela zabarikadirana in da ne škoduje ugledu ministra, če se pokaže pesnika. Saj je medtem celo klavirskemu virtuozu bil kratko časa dan na razpolago naslanjač državnega predsednika, in saj se je resnično globok mislec kot vrhovni poglavar neke druge države od njene ustanovitve pa do današnjega dne sijajno izkazal. Seveda je dandanes v vseh mogočih vladah najti gospodov, ki ostajajo na svojem lastnem uradnem področju samo diletantje, ki imajo očitno veliko več želje po oblasti kot pa duševnih darov. Če pa ima kdo širše obzorje kot pa tisto omejeno od aktov, objav in naredb, ako ima višje duševne interese, potem to dandanes vendar povzdiguje njegovo državniško slavo, ne pa da bi jo — kakor v prejšnjih časih — omajalo. V toliko je danes drugače. In je to vse-kakor dobro znamenje. — Toda največ šans za državniško in politično karjiero ima pri nas vedno še advokat.

nisem nasprotnik plesa, toda fox in rumba, ki sta prišla k nam iz afriških pragozdov, nimata s pravo plesno umetnostjo nikakršnega posla.« Pisatelj Capetown je bil še bolj kratek: »Današnji plesi so najboljši dokaz o propadanju našega stoletja.« Po svojih dramah znani pisatelj Maugham pa je dejal: »Če bi naša sedanja mladina porabila vsaj polovico tiste energije, ki jo posveča plesu, praktičnim studijam, bi bili naša kultura in civilizacija že dobršen del poti dalje kakor sta.«

Pes spredaj (tovarišu): Povej, zakaj pa onih dveh tam ne polijejo z mrzlo vodo?

Opravična številka: E IV 1320/31

16

Dražbeni oklic.

Dne 6. junija 1932 ob 8 uri dopold. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin
Zemljiška knjiga: Grajski marof vl. št. 269
Cenilna vrednost: Din 343.962.18
Najmanjši ponudek: Din 172.000.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IV., dne 28. IV. 1932.

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; stavnik izdatelja in urednik: JOSIP FR. KNAFLIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru

Tednik »Zabavni list«
z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. Posamezna številka samo Din 1.—. Zahtevajte brezplačne ogledne številke!

Malá trgovina
z zalogo na prodaj. Potrebna gotovina 25 do 50.000 Din. Naslov v upravi Večernika. 1634

Radl odhoda
prodam zelo dobro ohranjeno moško kolo za Din 1000. Naslov v upravi Večernika. 1637

CITATELJI!

KUPUJTE

vse svoje potrebine pri naših cenjenih

INSERENTIH

CITATELJI!

Pozabila sem
v soboto v avtobusu št. 2 damske čevlje. Najditej naj jih odda proti nagradi v Cankarjevi ulici 5, Studencil pri Mariboru. 1639

Sokol
najpreglejše kartoteka Sokilz, Maribor Tel. 2510

postopni se sprejema

Lepo, opremljeno in snažno sobo
z lepim razgledom takoj oddam solidni gospodični ali gospodu. Ruška cesta 5/I, vrata 5. 1636

Stanovanje,
sobo in kuhinjo išče upokojeni železničar za takoj, gre tudi za hišnika. Naslov v upravi lista. 1638

Oddamo
štirisobno solnčno stanovanje v Malstrovli ulici 17. 1643